

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Oculus, Hoc Est: Fvndamentvm Opticvm

Scheiner, Christoph

Freiburg i. B., 1621

Cap. XIII. Si humor Vitreus est formale visus organum, res eadem sub statione media conspecta, semper apparebit consula; quod tamen est falsum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71258](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71258)

SI HUMOR VITREVS EST FOR-
male visus organum, res vna per plura
foramina in visum admissa, a sta-
tione media & remota, sem-
per apparet confusa.

CAPVT XIII.

QVia per capita priora, semper apparet simplex semper appa-
ret multiplex, dextra, sinistra, tam recto situ quam euerso,
tam magna quā parua, sub radijs fortibus & debilibus; &c.
quod autem tali modo visitur, aut omnino non secernitur, aut cō-
fusissimum visui chaos ingerit. Hæc autem omnia necessario e-
ueniunt si radius in humore Vitreo est formaliter visorius; quia
omnes hi radij, qui rem dictis modis repræsentant, humori Vitreo
in statione remota simul insunt; simul ergo hoc modo referunt
in statione media similiter occurrunt. Aut enim radiorum com-
munis concursus fit in antica hyaloide, & habentur radij post cō-
cursum diuaticati; aut in postica, & adsunt radij ante cōcursum in
eodē humore Vitreo tanquam formali visus organo. & sic confu-
sio prædicta enascetur: semperq; res à remota & media stations
spectatur perturbata. Id quod erat probandum.

Cæterum, quia prædicti videndi modi ex eo necessario e-
ueniunt, quod humor Vitreus formale visus organum suppona-
tur, ipsi autem tam ratione quam experientia manifestam repu-
gnantiā secū vehut: hinc fieri nulla ratione potest, ut humor Vitreus
in consortium organi formaliter visorij adsciscatur, siue rarior, seu
densior, seu denique æque densus atque humor Crystallinus exi-
stat. Quæ omnia ut perfectius intelligat ur, adiecto diagramma-
te compendiosè declarantur.

Obiectum A, distet ab oculo vniū alterum uē pedem, ut
stationem remotam occupet, & per duo foramina B & C, lamel-
læ DE, oculo E G I H obtentæ, mittat duos radios A F, & A G in
tunicam Corneam E G, qui refracti peruenient radijs F K, G L in
humo-

humorem Crystallinum KLMN, in quo refringentur radijs LM, KN, ad perpendiculares LO, KO, centrum O in tunica Aranea postica NM habentes; vnde fieri neutiquam potest, ut LM & KN unquam conueniant intra humorem Crystallinum, caderent enim radij LM & KN refracti, super ipsas perpendiculares LO atque KO, contra legem refractionis; igitur ex M & N pergunt itinere recto, secundum lineas MP & NQ, si Vitreo humor MHPQ, N, æque densus ponatur, atque Crystallinus; angulari autem, si rarior aut densior censeatur. Nam si rarior, discedent MR & NS, à perpendicularibus MS & NR, ex punctis incidentiæ M & N excitatis; si densior, accedent ad easdem radij, MT quidem ad MS; NV verò ad NR. In omnibus tamen casibus, se nper inerunt humori Vitreo radiorum istorum sectiones communes X, Y, Z, & radij MX, NX; MY, NY; MZ, NZ, ante; item XR, XS; YP, YQ; & ZT, ZV; post sectiones communes X, Y, Z; Quapropter secundum omnes hosce radios, & radiorum communes concursus visio continget: & euersa quidem secundum priores, propterea quod radius MX sit in dextra oculi portione, tendet ergo visio in sinistram obiecti, & NX in sinistra, unde visio in dextram feretur: recta secundum posteriores portiones: in punctis verò communibus X, Y, Z, obiectum A vnum, in reliquis radijs trans & cis geminum videbitur; & hæc quidem omnia simul, ideoq; non sine maxima confusione contingent: quibus cum ratio, sensus atque experientia omnis aduerferetur; Impossibile est visionem in humore Vitreo celebrari.

Integram

Integrum nunc esset è castris physicas auxiliares copias in
aciem educere, sed quia hoste profligatum & confectum telis Ma-
thematicis sentio, labore supersedeo, ipsisque physicas sua arma,
suaque stationem suo tempore in rem communem producen-
da relinquo.

RADIUS IN RETINAM RECE- PTUS, APPROBATUR,

CAPVT XIV.

Dicendum ergo 2. Radium formaliter visorium
esse illum, qui in tunica Retinâ inhaeret, siue enim
humorem Vitreum rariorem, siue densiorem po-
nas Crystallino, siue equedensum semper conclusio
efficietur.

Sit 1. rarior, quo ipso tenuior etiam
erit quam tunica Retina; ut igitur omnes ex-
perientiæ defendi possint, restat in adiecto dia-
grammate, solus & ultimus radius in Retinâ
EF, qui punctum visibile A in vicinia sua re-
tineat, secundum quod fieri solet, & debet; re-
liqui enim omnes, qui sunt BC, CD, & DE,
illud in partem sinistram cogunt; at EF ra-
dius omnium istorum radiorum violentiam castigat, & punctum
A in sedem suam restituit propterea quod in hoc casu Retina GF
H, densitate superet humorem Vitreum, & sic radius EF, ad per-
pendiculum cogat, qui foras emissus, venit per intercursum ve-
stigia FH, rursus ad A & c.

Sit 2. Vitreus humor densior quam Crystallinus, sed ra-
rior quam tunica Retina: & in hoc etiam casu necessario radius
visorius erit solus is qui in Retinâ sedem figit: quia cum ipse non
sit otiosus in ea, si etiam anterior in Vitreo visorius esset, vel osten-
derent hi duo radij vnâ rem in diuersis locis non absque magna
con-